

ქართული პრესა

„ყოველგვარი სიძულელის გარეშე, ყველასაში სიყვარული, სიმათილის ღრმა რწმენით, რამდენადაც ამის დანახის შესაძლებლობას ღმერთი გვაძლავს, ეგვიფებთ მივიყვანო ჩვენი საქმე ბოლომდე“.

აბრამ ლინკოლნი. 1866 წ.

ნიუ იორკი, თებერვალი 1971 წ.

თბილისი

... მოგონებას ვუღიანო რომ ჰქონდეს, შიგ ჩაგვახადო მახვობა ჩვენსა, რომ მისი სისხლიც ეცხოს იმ ვასკულაჲს დღეს რომ დაჰკურებენ ჩემს ერს და თქმას“.

დღეს ჩვენ აღნიშნავთ საქართველოს უკანასკნელი ომის ორმოციდათი წლის თავს. შეიძლება ცოტა უცნაურად ეჩვენოს ადამიანს, წაგებული ომის მოგონება და ამის აღნიშვნა; მაგრამ ბრძოლაში დამარცხება ყოველთვის არ ნიშნავს წაგებას. ყოველ შემთხვევაში, ჩვენთვის, მთელ მსოფლიოში გაბნეული ქართველ ემიგრანტებისათვის ხომ ეს არის არსებითი მიზეზი!

ჩვენ არა ეცხობა თავს დამარცხებულთა და საკითხს უფროსად ისტორიული პერსონაჟები. ჩვენთვის ეს არის მხოლოდ დროებითი, გარდაუდებული უკან დახევა ან პერიოდში ჩვენი ვალია შევინახოთ ერთგული პიროვნება და ეძებოთ ბრძოლაში დაკარგული უფლებები.

50 წლის მანძილზე ჩვენ ვიმედოვნებდით, რომ მოსკოვის ციხეებზე ან შვიდნად დაიწვევოდა, ან უტოროდ ეჩვენებოდა ინტერვენცია დამახობდა მის. ეს იქნებოდა გამართლებდა იმ მამულიშობლების მიძინებისათვის, რომლებიც 1921 წლის თებერვალში არსულდნენ სამშობლოსათვის... საქართველო იკინებოდა თავისუფალი... თავისუფალი აზროვნებით და მოქმედებით, რათა ის მოეწყო საკუთარი ცხოვრება, როგორც მის ისტორიას შეეფერება.

წარსულში ჩვენ ზედმეტად იდეალიზტიკით ვიყავით და დავიჯერეთ, რომ ქალღი, რომლის მოსკოვზე ხელა მოაწყო იყო მაიალ დარბეულბის, ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ის დაიკავდა პირობას, პატივს სცემდა საქართველოს მშუგალობას და ჩვენ მიმდინარე ქვეყანას, მისი შიგარ შედგენით თავსწინა გავქვს და ამიტომ არავ ეყვლიათ, აჩვენს მეზობელსა და ჩვენი გზები საშუალოდ გაიყარნენ.

ჩვენ ვენდებ მოსკოვის „ქალღი“ და არა გვეჯეროდა მოსალაგების ომი, იმდენად, რომ დაშლული ქართული დასწარმა, რომელსაც შეეძლო დავეცა საქართველო და გვეამაყა მისი სიძლიერით.

ჩვენ ამგვარ მოქმედებებში უფრო სკარბობდა ქრისტიანული გრძობა, ვიდრე პოლიტიკური შორისშეკრებლობა...

ან შეიძლება ვიყავით მიამბობენ, ან ახალ-გაზრდები და ჩვენმა ლიდერებმა ვერ მოვაჯახადეს საქმარასად, რომ ერს გამოვდიდოთ... მაგრამ, როცა დრო დღედა, მინც ვიბრძობოდა... ვიბრძობდი იმით, რაც ვეჭინდა... ვიბრძობდი მოუშხადებლად, უფორმანიხაილო, ყოველგვარი დამხარების გარეშე და ექვსი კვირის განმავლობაში ვაგრძობდით მტერს, აქ გამარბდა ნამდვილი ქართული სული და მწეობდა. გზოა არ არის ადგილი მოვიყვანო იმ დროინდელი ახალ-გაზრდობის სიამბაძის ენობრივად, მაგრამ მათ თავიანთი სიკადებით აღებუდეს ჩვენი ერის ღიღება და 50 წლის შემდეგ ერთი ძეგლიც არ არსებობს, რომელიც ახალითაშა მოგონებდა მამულიშობლის აღსრულებულთა სახელებს... მაგრამ ესეც დროებითი, წარამაგალი... ისტორია არ იფიქრებს ერს და ქვეყნისთვის გავებულ მსხვერპლს.

1921 წ. ომში მაღალმა რწმენამ და სანამ-მეუმი თავდადება, დასაველთის საძაგროში იმდენად ამაღლა საქართველო, რომ თებერვლის 25-ს, როდესაც წითელი ჯარის თბლისში შედიოდა, სწორედ იმ დღეს, ჩვენი მინსტორი, ბ-ნი აკაკი ჩინგელი, სასატიკო ცნებანსებით გარშემორტყმული ცენტრი ქრისტის სასახლეს ესტუმრა, რათა საფრანგეთის იმ დროინდელ პრეზიდენტ ბან მილერანისათვის რწმენის სიკადი გადაეცა; რომ ის იყო დამოუკიდებელი საქართველოს სრულ-უფლებიანი ფიქრი.

როდესაც ჩვენი დედაქალაქი უკვე მტერის ხელში იყო, საფრანგეთის მიერ ეს ღმინსტრატია, უფრო მეტი იყო, ვიდრე მეგობრობა, ან მოკავშირეობა და ქართული ემიგრაციას ამან მისცა მიმართულება, რათა ვანვლილო 50 წლის მანძილზე ექმუებოდა. უფრანალ-გაზეთები, წიგნები, მუსიკა, მხატვრობა, ე. ი. კეთდებოდა ყველაფერი, რაც ცო-

ცხლად ინახავს ქართულ სულს დასაველთის ქვეყნებში.

1921 წ. საქართველოს მიერ გადახდილია ომმა, ძალიან საგულგონი გავცივითი მოგვცა და გვაქსყავდა, თუ როგორ უნდა მოვიხელოთ ძლიერი მეზობელი.

ჩვენ გამოვადგა და მომავლისთვისაც უნდა გამოვიყენოთ ის უძლიერესი იარაღი, სულის სიმტკიცე რომ ეწოდება. მარტო ამ ნაკლებად გამართლებული საშუალებით შეგვიძლიან შემოვიინახოთ ჩვენი ეროვნება.

ჩვენდა საბედნიეროდ ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ თავისუფალი საქართველოს ძალები დღეს ბევრად უფრო ძლიერია, ვიდრე ეს იყო მეტარბეტე საუკუნეების დასაწყისში.

ცხადია, თუ ჩვენ 50 წლის უკან ვაღვიფრავთ და იმდროინდელ მოვლენებს პირდაპირ შეეხებით, — ჩვენს წინაშე წამოიჭრება უდიდესი პასუხისმგებლობის საკითხი: როგორ შეიძლება საქართველოს მომავალმა თაობამ ატაროს თავისუფლების დროში, იქე მაღალი, როგორც ამის თხოვლობს ჩვენი ქვეყანა?

50 წლის მანძილზე უტორო მიწის მიმარბული ყოველი ქართველი, სამშობლოს იდეის გავლათობა მიტინგის მსხვერპლია. მიუხედავად მათი მოქმედების შეზღუდულობისა, ისინი ემსახურებოდნენ ქართული სულის უყვადვებას. ამიტომ შემომავტეს წინადადება გამოვიტო მარშოური, სადაც თავმოყრილი იქნება უტოროში გარდაცვლილი ქართველები, მათი მოკლე ბიოგრაფიული ცნობებით, ამავე დროს ეს იქნება უყვადვების ძეგლი იმ ქართველების, რომლებმაც თავი შესწირეს რუსეთ-საქართველოს ომს 1921 წ.

წარსულის ჩხვება, ისტორიული მოვლენების განსხვავება, მხოლოდ დაშველები შეცდომების შესწავლის მიზნით არის მისაღები. საქარა მომავალზე ფიქრი და მომავლის „აზრება“, ეს კი მოითხოვს ქართველი ახალ-თაობის ენერგიულ ჩარევას საქმეში.

გასულ ორი წლის განმავლობაში უტორო ქართველი ახალგაზრდა შემება მსოფლიოში გაბნეულები, რომლებიც ისევე მიძღვნილები არიან სამშობლოსადმი, როგორც ჩვენ ვიყავით 50 წლის წინ. შეიძლება ყველანი ქართულად არ დასწარკობენ, მაგრამ არც ერთი არ ავლია სუბიექტის ენობრივი ეროვნული საქმეს. საქარა მხოლოდ მათი სიანაზნად აღზრდა; საქარა მათ ჰყავებთ ხელმძღვანელი, მიმოთბებელი, თუ რა მიმართულებით უნდა იქმნაონ და კონკრეტულად რა უნდა გააკეთონ.

შეუძლიან ჩვენ თათბარს ან როლის თამაშს? საქართველოს თავისუფლების დაზარაგის 50 წლის თავზე, საქარა გარყვეულად ითქვას, თუ რა ხასიათის ხელმძღვანელობაა საქარა, რომ საქართველო კვლავ დამოუკიდებელი ვახდეს.

იმედი გვკლავს შეთანხმებული ვართ, რომ მსოფლიოში მერავ ძლიერ ძალასთან პირისპირი დატაკება თვითმკვლელობა იქნება. არც მოვლენების სწრაფ ცვლილებებზე უნდა და შევლენეს ჩვენი მომავალი. ჩემის აზრით, ჩვენ უნდა ვალაოროთ ნელი ევოლუცია და თვით-გამორკვევის პრიციპი. ე. ი. არ შეგვიძლიან იარაღის ჩხარუნება ის თვითმკვლელობის გზა ავიდეთ, არამედ ჩვენი მოვალეობა წყნარი, მოზომილი და დაზოგვილი მოქმედება. ამ ნი-დავზე ახალითაშობის შეგვიძლიან გადავცეთ ჩვენი გამოცდილება და ჩვენ შევცდომებთ ისწავლენ. როგორ უნდა მიდწარონ მიზანს.

ომიძლიერ ათი წლის თავზე უკ მინდა მაღლა მეტიორის თავისუფალი საქართველოს დროში და ასევე მინდა ახალითაშის უსწრაფი არ დაზოგონ ენერჯია და შესაძლებლობა და მიექმუნენ წინა თაობის თანამემამულეების იდეას.

ახალითაშის პრაქტიკული მომზადებისათვის საქართველო მამანდა აღსარდეს კომიტეტს, რომელიც გამოიშობის სასარას ახალი ძალების გაწვრთნა-მომზადებისა და სათანადო განათლების მისაღებად.

გ. ზალდაბანიშვილი
(სიტყვა წარმოთქმული საქართველოს დაპყრობის 50 წლისთავის აღსანიშნავ კრებაზე)

ინგლისურადან თარგმან გ. სანგულიამ.

ორმოცდა ათი წელიწადი... სრული ნახევარი საუკუნე გვმორავს იმ ტრაგიკულ დამეს, როცა რუსული იმპერიალიზმის ახალმა ქურუმმა, ლენინმა, თავის ურღოვმს შეენი სამშობლოს დაპყრობა უბრანა.

გოლიას და მწუხარების მომენტი აერთიანებს ყოველ საქველს შინ და გარეთ და ულოცავს და ფსიქოლოგიურად გავართებს. ამიტომ გვაქვს მოითხოვლობა, რომ ეს ტანჯვის დღე ერთად გავატაროთ და ჩვენი მწუხარება და იმედი ერთი მეორეს ვაუხაროთ. დღევანდელ დღეს განსაკუთრებული გულსიკდილებით მივღვინება ჩვენი ფიქრი და გრძნობა ჩვენს შრომბეტე ერს, რომელიც რუსული კომუნისტური აგრესიის პირველი მსხვერპლია და რომელსაც თავისუფლებითაშის ბრძოლის დროში არც ერთ პერიოდში, არც ერთ მომენტში არ დახვარია.

ამ წნის განმავლობაში ბევრი რამ გამოიკვლიდა. მსოფლიო გეოგრაფიული რეაქტივობა ახლად წარმოშობილი ეროვნულ-სახელმწიფოებობა, ბევრმა მიავანდა, არც იცის საკუთარი წარმოშობის საწყისი, არც არავფერი იცის კაცობრიობამ მათ ჯიშის, კულტურის შესახებ და არც არავფერი წვდილი შეუტარაან კაცობრიობის კულტურის სალოარო. ახლად წარმოშობილი, ეროვნული და კულტურული ჩამოჩენილ ქვეყნებს, გუნდინდელი თავისი მკარებელი გვერდში უდგამხევენ და ასწავლის თუ როგორ უნდა მოუაროს თავის თავს და თავის დამოუკიდებელ ეროვნულ სახელმწიფოებობაში. ამ გვარ მზრუნველობას მოსიყვი დასაველთის იმპერიალიზმს უწოდებენ და დაქვემდებებულ ერებს „აჯანყებისაშის“ აიარალებენ. ხოლო უსუსულები წარმომავლის ერის დაპყრობას „მუშების და ვეტერნების განათავსებლობა“ სთვლის. რუსული იმპერიალიზმის ქართველი აგრებებელ არა ზოგავენ, არც შელანს, არც ქალაღს, არც ენერჯიას, რათა დამტკიცონ, რომ რუსული ოკუპაცია ბედნიერებაა ქართველი ერისათვის და ამისათვის რუსებს და კვირდ ლენინს, უღრმესი მადლობა ეკუთვნის ქართველებსაგან. აქი კიდევ აღასრულეს და ჩვენი დაპყრობის 50 წლისთავისთვის მიძღვნილ „სახეობის“ კრებებს და გამოცემებში, ლენინი დაიბარებულა ჩვენი სამშობლოს უდიდეს მებრედელ, მზრუნველად და ქრისთუფლად.

დღევანდელ საქართველოში ბევრი იწერება თუ როგორი სიამბაძით დავდა ქართველი ერთ თავის მიწა-წყალს, თავის ეროვნულ მიწებს და რა მაღალი მიძღვნილობით ებრძოდა თავის დამპყრობებს. მაგრამ თანამედროვე მკარებელი დამპყრობელი არ არის და მისთან შებრძობება ერისა და ქვეყნის წინაშე მხოლოდ დანაშაულია. რუსი მხოლოდ „უფროსი ძმა“ არის, რომელმაც ყოველი ქართველი განათავსებულა ყოველგვარ ეროვნულ მოვალეობისაგან და ის მოსიყვინის წინაშე ცმად აქცია.

დღევანდელ საქართველოში ასევე ხშირად შეხვდებით, მოთხრობებში, თუ ნოველებში სიტყვა „სამშობლოს“, მაგრამ, როცა თხზულების ჩაპყვებთ, ირკვევა, რომ მოვალეობის სამშობლო უბრალოდ რუსეთია, უტყვის შემხმევენი კი „სამშობლო კავშირი“, ამხარება „სამშობლო პატრიოტი“, „ჩვენი სამშობლოს დედაქალაქი მოსკოვი“ და ქართველი ადამიანის დედაქალაქი რომ თბილისი უნდა იყოს და მისი სამშობლო მხოლოდ საქართველო, ეს სიტყვა კორინტიანში მიჩამაგვლილი.

ჩვენი ქვეყნის დაპყრობის 50 წლისთავთან დაკავშირებით, მოსიყვი ლტოლა კალმონებმა სიტყვის და ფარზის კორინტიანდ დააყენეს: თუ როგორ გაბედნიერდები ლენინმა საქართველო და როგორ დღე და ღამ უნდავდა ქართველი ხალხს. „თუ არ იქნებოდა საქართველო რუსეთი არ იქნებოდა საქართველო“. ქვემდებარდ არ იქნებოდა, რადგან ქართველი ერთ ენერგიულად ეწეოდა ეროვნულ აომშენებლობით ქაპანს და ორიოდ ვაჭრობდა, მოსიყვის აფენტის მეტი არავინ ვაჭრობდა არც აჯანყებულ და არც რუსეთის საქართველოში ხელახლად გაბატონებაზე.

რათა უფრო ნათელი წარმოვადგინო ექიონოვც ამ მოვლენაზე, მეთაველად აღვადგინო ფაქტები, რომლებიც წიას უსწრებდა, ზნე და-

ერთი, ამ თან მოკევა თებერვლის 11-ს შავ ღამეს.

ქართველი ერის დამპყრობლისადმი შეერთებლობა და დამოუკიდებლობისთვის ბრძოლა განუწყვეტელი ზოლათა სდგეს თვით-მპყრობელური რუსეთის 117 წლის ბატონობას. „ჩვენი თავი ჩვენადვე უნდა გვეყვდნოდეს“ ვადაიქცა საყოველთაო ეროვნულ მისწარაფებათა გამოსახულებად და საქმარის შეიქმნა 1917 წლის თებერვალში რუსული ტახტის შერყევა, რომ მას რუსული იმპერიის რღვევაც მოჰყოლიდა. ხელსაყრელი შემხმევეის მომოდინებ ქართველთა ერმა დაუყოვნებლივ თავისი ეროვნული პიროვნება ავიდინდა და ეროვნულ სახელმწიფოებრიობის ისტორიული გზას დაუბრუნდა.

მსოფლიოს კულტურულ და დაწინარებულ გრებთან ერთად, თვით ლენინის რუსეთმაც ცხენ ჩვენი დამოუკიდებლობა, მათიათავე ეს გამწვევული იყო საქართველოს ზედმეტად ვანცდილი მარცხებით, (ჯერ დასა-ველთის, მერე კი თვით საქართველოსთან), მაგრამ 7 მაისს ხელშეკრულება მინც ისტორიული დოკუმენტია, რომლის ძალითაც თვითმაქცე ქრუსული დიპლომატია საჯაროთ ავიბარებდა: რუსეთის სოციალისტური ფედერაციული საბჭოთა რესპუბლიკა უტრეზობდა სტბონს ქართულ სახელმწიფოთა ყოველგვარ უფლებას, რომელიც ეკუთვნოდა თვით-მპყრობელურ რუსეთს, ქართული ხალხის და მის ტერიტორიის მიმართ, ხოლო ხელშეკრულების მერე მხოლოდ საქართველო თავს იგულდებნებდა საქართველოს წინაშე რუსებში არ ჩარეოდა.

საქართველო მიგვანდა აქვე აღნიშნობი, რომ თვითმპყრობელმა რუსეთმა ცალმხრივად დაარღვია 1783 წელში დადებული ტრაქტატი და მან უტეში დალომობრიობით გაუქმდა საქართველოს სამეფო და ის თავის ეკუთვნება გამოაცხადა. რუსულ დალომობრიობას ჩვენმა წინაპრებმა მრავალი აჯანყებით უპასუხა. ამ გვარად 7 მაისის ხელშეკრულებაში ნახსარი დათქმია „უსულებობა, რომელიც ეკუთვნოდა თვითმპყრობელურ რუსეთს“, არის სინამდვილის ვაყალბება და წარსულის არ ცოდნა. მაგრამ რეკლამითინორ ფსიქოპი შეგვარბობი იმდროინდელ ქართველ გამოუფლედ დიპლომატებს ეს ემარტებოდა.

1783 წლის ტრაქტატი ორ სუვერენულ სახელმწიფოთა შორის დადებული ხელშეკრულების იტირიდელი განსახიებრება. ამის ძალით საქართველო იმდენად იზღუდებოდა თავის უფლებებს, რამდენადაც რუსეთი თავის იგულდებნებულდა ქართული სამეფო ვარემტებისაგან და ეცემა. საზოგადოთ, ორ სუვერენულ სახელმწიფოთა შორის დადებული ხელშეკრულება ერთგვარი კომპრომისია ერთი მეორეს, მიმართ და ზოგიერთი ფორმის და ზოგი ვარემტების ინტერესთა შემოგარბველობა. სხვანაირად მან შეთანხმება და ხელშეკრულება არც დატრეგებოდა.

1801 წელს, რუსეთმა ვაყალბა ხელშეკრულება, საქართველოს ანექსია მოახდინა და ის თავის ორ სუვერენიდ გამოაცხადა. რუსეთთან ურთიერთობის დროს ამ ფაქტს და მისგან გამომდინარე დასყენებს უდიდეს მნიშვნელობა უნდა ჰქონდეს, როგორც რუსეთის პოლიტიკის დამახასიათებელი თვისება.

მიუხედავთ ისტორიულ ფაქტების მცდელობა წარმოვადგინას, 1920 წლის მაისის 7-ს დადებული ხელშეკრულებაც ორ სუვერენულ სახელმწიფოთა შორის დადებული იტირიდული დოკუმენტია.

საბოთა რუსეთის იმ დროინდელი შეპირება, დაახლოვებით, იმავე ტონალობა გამოიყვლილი, როგორც ყოველი ფერის რუსეთის უტყვის ქვეყანას პირიდან, მისთვის ხელსაყრელ პირობების შექმნამდე და საქართველთავე თავისი შეპირება ისევე შესარულა, როგორც როგორც მეფის რუსეთმა შესურულა ჩვენს წინაპრებს და 1921 წლის თებერვალში მან დაგვეცხა.

თვითკარბული წყაროს თანახმად მეტრებს 40 ათასი შეიარაღებული ძალა მოგვეყვინდა და სახმედრო მოქმედება სამი მიმართულებით დაიწყო. რუსული ჯარის 11-ეტე არმია და კავასთორი დივიზია სასომხეთიდან და პზერ-ბოჯაანის მხრიდან მოექმდებოდნ, ხოლო უტორობას ცხენისაგან და 33-ეტე ფეხოსანი დი-

საგაზეთო საბავშვო რედაქცია

ცემოლ ზომიერი წინათა ბაბო

ვიქტორ ჩერნოვი ლენინის დროინდელმა რედაქციურმა მუშაობამ და მისი პოლიტიკური...

ციოთ, რომლის მიხედვითაც უხადებინებულ რევიზიონისტ მინიჭებისა და უხადებინებულ პრესის, სიტყვის, მართლმადიდებლების და ფიქრის...

სტალინის თავის მასწავლებლის ხაზი არ შეუცვლია, მან იგი გააგრძელა და მხოლოდ თავისდროინდელი ცვლილება მისცა...

ლენინგრაძის კრკცისი

ნობას, რომ რკინის ფარდა სულ არ ავლიოჯინ ერთიკი არ მონიშნავს, ნაფარდალის გავლით...

ლენინგრაძის პროკსიანი დაკავშირებით კი უნდა იქონებს, განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს გერკოებებს...

ნარიკალი საბჭოეთში მცხოვრებ გერკოების უფაბათი საფლები იქ არის, რომელიც უკვე არა და უტყველო უმძიმო კიდელ მისი...

უკანასკნელ ხანში საბჭოთა გერკოებს ამ მდგომარეობაში მისცა ზოგიერთი არაკეთილი...

ამიტომ დაკეთი იზრავს! ვაკვირს კრეში და თავის განვარტლებულ მოქალაქე მონიერი შრომით იარაღებს არაბუნებს და საოჩად აქეუტებს...

არც ერთ არაბს არა აქვს საბაბი, რომ იშიწიოს და მოკვდეს, თუ მხედველობაში არ მივიღებო რუსეთისგან დაბავშვობილებულ...

ბერკოებს კი უწინდესი მოვალეობა აქვს იბრძოლოს და დიდებს არაკეთილი წლის მნიშვნელო შეუწყვეტელი, მკეპიანი, და მონიშნული შრომით წარმოშობილი საბჭოთა...

თუ არაკეთილი გინიერული მივლება ამ საკითხს, მათ ზურგს უნდა აქციონ იმის გამჩინებლად რუსულ იმპერიალიზმს და იზრახონ...

ბერკოებს კი უწინდესი მოვალეობა აქვს იბრძოლოს და დიდებს არაკეთილი წლის მნიშვნელო შეუწყვეტელი, მკეპიანი, და მონიშნული შრომით წარმოშობილი საბჭოთა...

ლენინგრაძის კრკცისი

ნობას, რომ რკინის ფარდა სულ არ ავლიოჯინ ერთიკი არ მონიშნავს, ნაფარდალის გავლით...

ლენინგრაძის პროკსიანი დაკავშირებით კი უნდა იქონებს, განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს გერკოებებს...

ნარიკალი საბჭოეთში მცხოვრებ გერკოების უფაბათი საფლები იქ არის, რომელიც უკვე არა და უტყველო უმძიმო კიდელ მისი...

უკანასკნელ ხანში საბჭოთა გერკოებს ამ მდგომარეობაში მისცა ზოგიერთი არაკეთილი...

ამიტომ დაკეთი იზრავს! ვაკვირს კრეში და თავის განვარტლებულ მოქალაქე მონიერი შრომით იარაღებს არაბუნებს და საოჩად აქეუტებს...

არც ერთ არაბს არა აქვს საბაბი, რომ იშიწიოს და მოკვდეს, თუ მხედველობაში არ მივიღებო რუსეთისგან დაბავშვობილებულ...

ბერკოებს კი უწინდესი მოვალეობა აქვს იბრძოლოს და დიდებს არაკეთილი წლის მნიშვნელო შეუწყვეტელი, მკეპიანი, და მონიშნული შრომით წარმოშობილი საბჭოთა...

თუ არაკეთილი გინიერული მივლება ამ საკითხს, მათ ზურგს უნდა აქციონ იმის გამჩინებლად რუსულ იმპერიალიზმს და იზრახონ...

ბერკოებს კი უწინდესი მოვალეობა აქვს იბრძოლოს და დიდებს არაკეთილი წლის მნიშვნელო შეუწყვეტელი, მკეპიანი, და მონიშნული შრომით წარმოშობილი საბჭოთა...

გალაქტიონის თავის მგობარ პოლოი იაშვილის შემდეგ, მოგვინებით, მართალი თავი მოკლა.

სამბოთა ბეჭედი სიტყვის და ხელოვნების მიქცეული აქვს საბრძოლველი დაავლები, რომლის მსურველმა შეუქცეულია ტყვეობის გამოყენების გარეშე...

რკოვარც მოსალოდნელი იყო, წიგნები საეკე ვარქების გაყვანებით, სიტყვით, ნახევირა სიმარალი და ცალსაქმებით...

სამბოთა ბეჭედი სიტყვის და ხელოვნების მიქცეული აქვს საბრძოლველი დაავლები, რომლის მსურველმა შეუქცეულია ტყვეობის გამოყენების გარეშე...

რკოვარც მოსალოდნელი იყო, წიგნები საეკე ვარქების გაყვანებით, სიტყვით, ნახევირა სიმარალი და ცალსაქმებით...

სამბოთა ბეჭედი სიტყვის და ხელოვნების მიქცეული აქვს საბრძოლველი დაავლები, რომლის მსურველმა შეუქცეულია ტყვეობის გამოყენების გარეშე...

რკოვარც მოსალოდნელი იყო, წიგნები საეკე ვარქების გაყვანებით, სიტყვით, ნახევირა სიმარალი და ცალსაქმებით...

სამბოთა ბეჭედი სიტყვის და ხელოვნების მიქცეული აქვს საბრძოლველი დაავლები, რომლის მსურველმა შეუქცეულია ტყვეობის გამოყენების გარეშე...

გლევის, მგობარების და თანამგობარების მკვლელების შექცევის გარეშე შეგობოლა. ასეთ ხალხს ქართული ლექსიკონში მამული-მეტი კი მოკალი, ხოლო მათ მოწინააღმდეგე ვლენინგრაძისი

(გავრცელება იქნება) გვი გაბლიანი

მივძღვნა ევანტე ვაბლიანს და მისთან ერთად დატუსაღებულ მამულიშვილებს. თბილისი, 1937 წლის შეგობოლა.

მთისა პაერზედ ვაზრილი, ქუთხს, კაბარის ჩეგული, წარსულ ვაგობრისი არდილი და ლანდით ვადაქცული.

მთისა პაერზედ ვაზრილი, ქუთხს, კაბარის ჩეგული, წარსულ ვაგობრისი არდილი და ლანდით ვადაქცული.

მთისა პაერზედ ვაზრილი, ქუთხს, კაბარის ჩეგული, წარსულ ვაგობრისი არდილი და ლანდით ვადაქცული.

მთისა პაერზედ ვაზრილი, ქუთხს, კაბარის ჩეგული, წარსულ ვაგობრისი არდილი და ლანდით ვადაქცული.

მთისა პაერზედ ვაზრილი, ქუთხს, კაბარის ჩეგული, წარსულ ვაგობრისი არდილი და ლანდით ვადაქცული.

მთისა პაერზედ ვაზრილი, ქუთხს, კაბარის ჩეგული, წარსულ ვაგობრისი არდილი და ლანდით ვადაქცული.

მთისა პაერზედ ვაზრილი, ქუთხს, კაბარის ჩეგული, წარსულ ვაგობრისი არდილი და ლანდით ვადაქცული.

მთისა პაერზედ ვაზრილი, ქუთხს, კაბარის ჩეგული, წარსულ ვაგობრისი არდილი და ლანდით ვადაქცული.

მთისა პაერზედ ვაზრილი, ქუთხს, კაბარის ჩეგული, წარსულ ვაგობრისი არდილი და ლანდით ვადაქცული.

მთისა პაერზედ ვაზრილი, ქუთხს, კაბარის ჩეგული, წარსულ ვაგობრისი არდილი და ლანდით ვადაქცული.

მთისა პაერზედ ვაზრილი, ქუთხს, კაბარის ჩეგული, წარსულ ვაგობრისი არდილი და ლანდით ვადაქცული.

მთისა პაერზედ ვაზრილი, ქუთხს, კაბარის ჩეგული, წარსულ ვაგობრისი არდილი და ლანდით ვადაქცული.

მთისა პაერზედ ვაზრილი, ქუთხს, კაბარის ჩეგული, წარსულ ვაგობრისი არდილი და ლანდით ვადაქცული.

მთისა პაერზედ ვაზრილი, ქუთხს, კაბარის ჩეგული, წარსულ ვაგობრისი არდილი და ლანდით ვადაქცული.

მთისა პაერზედ ვაზრილი, ქუთხს, კაბარის ჩეგული, წარსულ ვაგობრისი არდილი და ლანდით ვადაქცული.

მთისა პაერზედ ვაზრილი, ქუთხს, კაბარის ჩეგული, წარსულ ვაგობრისი არდილი და ლანდით ვადაქცული.

